

PORTA

Projet cofinancé par le Fonds Européen de Développement Régional

Project cofinanced by the European Regional Development Fund

O projektu PORTA

Projekt Porta ali PORTs as a gateway for Access inner regions (Pristanišča kot vsotna točka za dostop do zalednih regij) izbran konec aprila 2010 na drugem razpisu za klasične projekte programa Mediteran. Njegovo izvajanje se je nato pričelo junija 2010

Ideja za projekt se je porodila v Univerzi v Catanii, ki je nato projekt razvila v sodelovanju s španskim inštitutom FEPORIS, ki projekt danes vodi, ter s Pristaniško Upravo Catania.

Projekt PORTA, ki združuje partnerje iz petih Sredozemskih držav (Španija, Italija, Francija, Grčija in Slovenija) ima za cilj izboljšati dostopnost pristaniških sistemov do zalednih regij, promovirati pomorski promet v Sredozemlju ter zmanjšati okoljske vplive prometa v obalnih urbanih območjih. Njegov cilj je nadalje zmanjšati prezasedenost pomorskih sistemov s koordiniranimi politikami sprememb načinov prevoza (t.i. modal shift) ter integrirati pomorske politike v pristaniških sistemih s procesi načrtovanja uporabe kopnega v transportne namene na obalnih območjih, kar se bo poskusilo uveljaviti na celotnem Evro - Mediteranskem območju.

V ta namen bodo partnerji analizirali trenutno situacijo v vseh pristaniških sistemih. Zbrani podatki se bodo nato zlili v podatkovno bazo, ki bo dostopna na spletni strani projekta www.porta-project.eu. Preko le-te bo možno spremljati promet ter okoljske podatke vseh pristaniških sistemov. Lokalne delavnice se bodo izvajale zato, da se bodo ugotovile specifične problematike v obalnih regijah, pa tudi zato, da se bodo identificirali deležniki, katere bo možno vključiti v nadaljnjih aktivnostih.

Primerjalo se bo Evropsko ter nacionalno zakonodajo. Preverjalo se bo doslednost tekočih in načrtovanih posegov Pristaniških Uprav z načrti ostalih lokalnih

organov. Partnerji bodo razvili skupne statistične indekse ter smernice za integrirao in koordinirano načrtovanje pristaniških ombrežij. Smernice bodo nato konkretizirane v vsakem pristanišču skozi t.i. Acijski načrt, ki bo izdelan v sodelovanju z lokalnimi akterji upravljanja ter bo zagotovil največjo možno udeležbo gospodarskih, socialnih ter okoljskih deležnikov. Pripravljen bo osnutek regulative ter posredovan Evropski komisiji za implementacijo smernic v vseh pristaniščih Evropske Unije tudi z namenom spodbujanja prenosa načina prevoza iz kopnega na morje.

Projektne partnerji

FEPORIS

Pristaniška Uprava Catania

Autorità Portuale di Catania

Univerza v Catanii

Luka Koper, d.d.

Pristaniška Uprava Pirej

Trgovinska in industrijska zbornica pokrajine Marseilles

Pristaniška uprava Alicante

Pa začnimo z analizo

Komponenta 3 projekta PORTA z naslovom “Začetna analiza” ima za cilj primerjati operativnost pristanišč, analizirati trenutno stanje v pristaniških sistemih, ki sodelujejo pri projektu, ter upravljati ter spremljati njihov promet ter teritorialne podatke.

Komponenta 3 se je pričela julija 2010 in se bo predvidoma zaključila v letu 2011. Splošni cilj je razviti koordinirano analizo evromediteranskih pristaniških sistemov z vključitvijo lokalnih deležnikov ter izoblikovanjem nekaterih skupnih indikatorjev.

Kar zadeva tehnične uresničitve komponente, je za koordinacijo zadolžena Pristaniška Uprava Catania. Pri delu pa sodelujejo naslednji pristaniški sistemi:

Alicante (predstavlja ga *Pristaniška Uprava Alicante*);

Catania (predstavlja ga *Pristaniška Uprava Catania*);

Koper (predstavlja ga *Luka Koper*);

Marseille (predstavlja ga *Trgovinska in industrijska zbornica pokrajine Marseilles*);

Piraeus (predstavlja ga *Pristaniška Uprava Pirej*)

Valencia (predstavlja ga *FEPORIS*).

Okvir dejavnosti se deli na 3 faze, ki zadevajo *strukturno analizo pristaniških sistemov, izdevalo razvojnih scenarijev ter obdelavo podatkov.*

Med prvo fazo bo vsako pristanišče pripravilo analizo ponudbe in povpraševanja po prometu, z obzirom na dostopnostjo, infrastrukturo ter servisi, ki so dostopni na pristaniških terminalih.

Januarja 2011 je tako partnerstvo potrdilo skupni set statističnih indikatorjev, kar bomo omogočilo razvoj Integrirane analize trenutnega stanja lokalnega konteksta na področju prometa, uporabe kopnega ter okolja.

Trenutno partnerji preučujejo transportno omrežje ter načrte, da bi tako preučili kritične problematike ter strategije pristaniških sistemov v smislu dostopnosti ter trajnosti.

Aktivnosti vodi vsak pristaniški sistem v svojem mestu ter vključuje institucije regionalnega prostorskega načrtovanja, da bi boljše spoznali problematike posameznih sistemov.

V drugi fazi bodo partnerji, na osnovi opravljene strukturne analize, definirali razvojne scenarije za vsak pristaniški sistem, ob upoštevanju planiranih ukrepov pristaniških uprav ter lokalnih in nacionalnih uprav, ki bodo vplivale na pristaniška območja ter preučili bodoče povpraševanje po prevozihi.

Vsak partner bo organiziral delavnice v svojem pristaniškem sistemu ter vključil lokalna partnerstva, pa tudi ključne akterje urbanih sprememb ter procesov upravljanja.

Delavnice bodo omogočile, da se ugotovijo specifične problematike na obalnih območjih ter identifikacijo lokalnih deležnikov, katere se bo lahko vključilo v bodoče aktivnosti z namenom prenosa znanja.

Končno bo sledilo primerjalno delo, kar bo omogočilo pripravo skupnih razvojnih scenarijev za Sredozemlje.

Tretja faza se bo implementirala v času trajanja ostalih Komponent, saj zadeva obdelavo podatkov, ki bodo izvirali iz teritorialnih in prometnih analiz. Le-ti pa so osnovani na podlagi standardnih indikatorjev in skupnih ciljev.

Namen dejavnosti je identifikacija kazalcev ter razvoj interaktivne on-line baze podatkov s pomočjo GIS/CAD map, da bi spremljali načrte in posege znotraj pristaniških sistemov. Vsak partner bo tako razvil lokalno bazo podatkov, ki jo bo vsaka pristaniška uprava uporabila ter posodobila v svojem Akcijskem načrtu v času trajanja komponente 4.

Živeti s koprskim pristaniščem

Dolžina **slovenske obale** znaša le nekaj več kot 40 km in vključuje, zaradi njene naravne lepote in posebnosti, celo nekaj zaščitenih območij. Na tem omejenem prostoru se razvijata tako transportna panoga kot turizem. Splošno gospodarsko stanje v tej regiji (Obalno – Kraška), je nad slovenskim povprečjem:

Od njegove ustanovitve leta 1957 je gospodarsko gonilo regije **koprsko pristanišče**, ki je edino slovensko trgovsko pristanišče in leži neposredno ob starem jedru mesta Koper. Širitev pristanišča je potekala počasi tako, da je pristanišče pridobivalo kopna območja iz morja. Danes meri območje kopnega dela pristanišča približno 300 hektarjev.

V letu 2010 je bilo v njem pretovorjenih preko 15 milijonov ton blaga, predvsem za potrebe tržišč Srednje in Evropske Evrope.

Kljub temu, da pristanišče še vedno velja predvsem za gospodarsko priložnost za lokalno skupnost - skupaj šteje Koper približno 60.000 prebivalcev, ocenjuje se pa, da se nekje 5.000 oseb posredno ukvarja s pristaniškimi dejavnostmi, je vedno pogosteje obravnavan kot **vir prometa, hrupa, prašenja, svetlobnega onesnaženja** ter včasih celo **smrada** (v pristanišču s namreč nahaja center za reciklažo odpadkov ter kompostarna). **Razvojni načrti** koprskega pristanišča, ki vključujejo izgradnjo tretjega pomola za potrebe kontejnerskega prometa ter podaljšanje prvih dveh pomolov, tako s strani lokalne skupnosti **niso enotno podprti**.

Luka Koper, pristaniški in logistični sistem, je delniška družba, ki upravlja vse terminale v pristanišču, pa tudi območje pristanišča. Danes je Luka Koper družba, ki jemlje resno družbeno odgovornost do zaposlenih, lokalne skupnosti in naravnega okolja. Tako zavedanje in odnos sta se razvijala počasi, skladno z razvojem pristanišča.

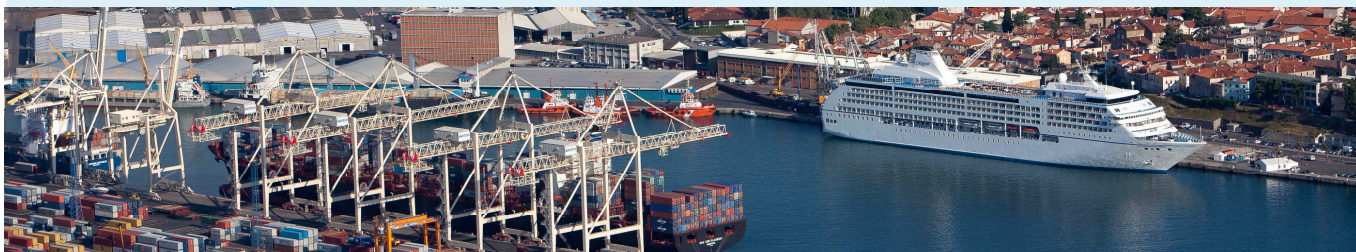
Pomemben mejnik v tem procesu je bila tudi pridobitev okoljskega certifikata **ISO 14001** v letu 2000 za vse pristaniške dejavnosti, ki ga neprestano nadgrajuje.

Zaradi zahtevnosti obravnavanega področja, se je Luka

Koper vključila tudi v evropske projekte, ki obravnavajo okoljske in varnostne vidike (**Climeport, Memo in Losamedchem**, vsi iz programa teritorialnega sodelovanja Mediteran), ter razpolaga s strokovnim timom, ki dela v okviru Službe za varovanje zdravja zaposlenih in ekologijo.

Luka Koper podpira projekte, ki so pomembni za lokalno skupnost. Podpira šport, kulturo, zdravstvo in humanitarne organizacije. Leta 2005 je Luka Koper s pomočjo Mestne Občine Koper organizirala serijo interaktivnih delavnic ter k sodelovanju povabila vse zainteresirane lokalne deležnike. Inicijativo so poimenovali Živeti s pristaniščem. Šlo je za enkratno pobudo, da bi zgradili partnerstvo med pristaniščem in njegovimi krajanji. Udeležba na delavnicah je bila nekoliko skromna, vendar so srečanja generirala zanimive ideje, od katerih so nekatere doživele uspešno uresničitev. Družba je tako na primer uvedla dan odprtih vrat, ko omogoča javnosti brezplačen ogled pristanišča z avtobusom ali kolesom in ki iz leta v leto doživlja večjo obiskanost. Družba je razvila tudi spletni portal www.zivetispristaniscem.si, namenjen družbeno odgovornim temam, kjer so poleg velikega števila zanimivih informacij objavljeni tudi podatki v živo o vsebnostih PM10 delcev v zraku ter podatki o nivoju hrupa. Pobuda koprške delniške družbe je bila imenovana med finaliste priznanja za socialno integracijo pristanišč, ki jo je v letu 2010 podelilo Evropsko združenje morskih pristanišč ESPO.

Dodana vrednost projekta PORTA je za koprsko pristanišče v možnosti primerjati težave pristanišč v Sredozemlju, pa tudi rešitve ter dobre prakse na področju integracije transportnih in urbanih politik, da bi lahko prišli do sprejemljivih razvojnih strategij. Inovativni modeli več nivojskega upravljanja v urbanih in regionalnih politikah ter skupne smernice za integrirano in koordinirano načrtovanje pristaniških omrežji bodo prispevali k primernim rešitvam za razvoj pristanišča Koper, pa tudi mesta.

Pretekli dogodki

Valencia za začetno srečanje

13. julija 2010 je potekal uvodni sestanek v Valenci, Španija. Sestanek je organiziral vodilni partner v projektu, FEPORIS. Udeležili so se ga predstavniki vseh projektnih partnerjev: Pristaniške uprave Catania, Pirej, Alicante, Luka Koper, Univerza v Catanii, Trgovinska in industrijska zbornica Pokrajine Marseille.

Drugo srečanje upravnega odbora potekalo v Second Marseilleu

Drugo srečanje upravnega odbora projekta je potekalo 17. novembra v francoskem Marseillu. Gostila ga je trgovinska in industrijska zbornica Pokrajine Marseille.

Poleg vodenja in komunikacije so partnerji obravnavali predvsem metodologijo za izdelavo strukturne analize pristaniških sistemov. Komponento vodi Pristaniška uprava Catania. Tokrat je partnerstvo k sestanku povabilo tudi gosta in sicer gospoda Sebastiena Siliverija iz Pristaniške uprave Marseille.

Prihajajoči dogodki

3. srečanje usmerjevalnega odbora v Španiji, Alicante, v aprilu 2011.

Kontakti

FEPORIS

G. Julio Martínez Alarcón

Tel: +34 963533100

E-pošta: jmartinez@feports-cv.org

Pristaniška Uprava Catania

G. Domenico Massimo Sapienza

Tel: +39 095.535888

E-pošta: segretariogenerale@porto.catania.it

Univerza v Catanii

Prof. Matteo Ignaccolo

Tel: +39 0957382216

E-pošta: matig@dica.unict.it

Luka Koper, d.d.

Ga. Maša Čertalič

Tel: +386 5 66 56 919

E-pošta: Masa.Certalic@luka-kp.si

Pristaniška uprava Pirej d.d.

G. Dimitris Spyrou

Tel: +30 21 0455 0000

E-pošta: olp@olp.gr

Trgovinska in industrijska zbornica

Dežele Marseilles

Ga. Dominique Cascio

Telefon: +33 49139344

E-pošta: dominique.cascio@ccimp.com

Pristaniška Uprava Alicante

G. Jesús Cremades

Tel: +34 965 130 095

E-pošta: jcremades@puertoalicante.com